

Iskaja vasa dan
 Išli ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 »Izvezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sečani, Nabrežini, Novemestu itd.
 »Za naročbo sprejema upravnika lista „Edinost“, Giorgio Galatti št. 18 — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.
 »Oglašajo 16 stotink na vrsto petič; poslanice, oamrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
 TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
 Na naročbo brez dopolnane naročnine se upravnika ne obrata.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista „Edinost“, pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 19.
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo kontreadmirala kneza Uhtomskega o pomorski bitki od 10. t. m.

PETROGRAD 26. (Uradno.) Brzobjavka kontreadmirala kneza Uhtomskega poroča: Da 10. t. m. je zopustila portartursko pri stanišče vsa eskadra, obstoječa iz oklopnjač: »Cesarevič«, »Retvizan«, »Peresvjeta«, »Pobjeda«, »Poltava« in »Sebastopol« in križark »Askold«, »Dane«, »Palada« in »Novika« ter 8 torpedovk. Ladije so bile namenjene v Vladivostok.

Ko smo že bili 20 milj za obrambno črto, smo gledali japonsko brodoge ter mu pluli nasproti, da ga zapletemo v boj. Bitka je trajala poldrugo uro, ne da bi bili imeli mi velikih zgub. Ob 5. uri popoldne je sovražnik, ki nam je stal nasproti 36 kabljev (1 kabljev = 120 sežajev) daleč, pričel zopet boj, ki je trajal do 7. in pol ure zvečer. Koncem bitke se je »Cesarevič«, ki je bil poškodovan na krmilu, umaknil iz bojne črte. Ko je zapovedujoči admiral dal znamenje, da mora položiti poveljništvo, ker so bile na »Peresvjeta« dve jambre razstreljene in tudi aparati za dnevne in nočne signale pokvarjeni, sem dal jaz na poveljniškem mostu signal: »Za menoj!« jaz sem menil, da ne morajo slediti vse ladije mojemu povelju, ker so imele na krovu mnogo ranjenecov in mrtišev ter so bile same močno poškodovane, kakor tudi topovi in električni stroji. Zatorej sem se vrnil nazaj v Port Artur. Sledile so oklopnječe: »Retvizan«, »Pobjeda«, »Poltava«, »Sebastopol« in »Cesarevič« ter križarka »Palada«. »Cesarevič« je zamagal slediti le počasi. Radi teme iz radi okolišine, ker smo morali v temi vsak trenotek menjati vožnjo: radi neprestanih napadov japonskih torpedovk, so se ladije razkropile. Prihodnjega dne so bile oklopnjače »Retvizan«, »Sebastopol«, »Peresvjeta«, »Pobjeda«, »Poltava«, križarka »Palada« in tri torpedovke v Port Arturu. Naše izgube znašajo: mrtvi so: poročnik Saltenov in praporščak Livron; težko ranjena sta bila kapitan Boysmann, ki je vzel vsem ranam ostal še 20 ur na svojem poveljniškem mostu, dokler nismo prišli v Port Artur, in poročnik Rkov; 21 častnikov je bilo pa lahko ranjenih; 38 pomorščakov je mrtvih, 286 pa ranjenih. Ladje v pristanišču popravljamo s svojimi sredstvi.

Japonsko brodoge je obstajalo iz 4 oklopnjač I. reda, ene II. reda, iz 4 oklopnih, 4 tanko oklopnih in 5 lahkih križark ter 60 torpedovk.

PODLISTEK.

Ženski Neron.

Spisal Sacher-Masoch. — Preval J. S.

V.

V poletnem dvorec Gačinskem je sedela Katarina II. s kneginjo Daškovo. Razgovarjali sta se zaupljivo. Carica je prihajala sem na konju; na nogah je imela visoke čevlje iz safirna, kakoršne so nosili takrat po vsej Rusiji; na hrbtu možko ogrinjalo, a na glavi mal trivoglati klobuček s šopkom peres. Nestrpljivo je tolkla z bičem; kakšenkrat je vstala, hodila po sobi, potem pa se zopet vrgla na divan.

Daškova jo je gledala znatiželjno, okolo ustnice se jej zibal smehljaj.

— Zakej se mi posmehuješ, Katinka? — je začela Katarina prva.

— Ti si zelo zaljubljen.

— Zaljubljena sem, a tudi Mirovič mene ljubi.

Obe sta molčali nekoliko časa; carica je nekaj poslušala.

— Ni-li bilo to peketanje konja?

— Ne, nisem čula ničesar.

Na mesto kontreadmirala Withefta s-m prevzel jaz poveljništvo portarturske eskadre.

Položaj v Port Arturu. — Japonci zgubili skupno 65 tisoč mož.

PETROGRAD 26. — Ruska brzobjavna agentura je prejela včeraj iz Čifa brzobjavko: Kakor poročajo tujei, ki so dospeli iz Čifa, vztraja Port Artur hrabro kakor prej proti sovražniku, ki ni poslal več nobenega parimenterja radi kapitulacije. Razpoložene garnizije je izvestno. Govori se, da so zgubili Japonci 65.000 mož, kar jih je zelo pobil, zlasti jih je stal ogromnih žrtev naskok dne 23. t. m. Tudi jim primanjkuje živil, s čimer je Port Artur dobro preskrbljen.

ČIFU 26. (Reuterjev biro.) Kitajski viri zatrjujejo, da so utrdbe na Zlati gori, na Belim mramorni gori in Liadodžu se edine glavne utrdbe, ki se nahajajo v varnih ruskih rokah. Druga glavne utrdbe se nahajajo sicer še v ruski oblasti, toda so izložene ogroju japonskega topništva. Govori se, da je utrdba št. 5, katero so Japonci že večkrat vzeli in zopet izgubili, sedaj v japonskih rokah. Japonci obstrljajo portartursko trdnjavo s 300 težkimi topovi, ki so jih pripeljali iz pomorskih pristanov iz Kobe, Nagazakija in Jokohame.

LONDON 26. »Daily Telegraph« poroča iz zanesljivega vira iz Čifu od 25. t. m. o položaju v Port Arturu: Na vzhodu se nahaja ozemlje med Takšanom in Vočjo goro v rokah Japoncev.

Na zapadu so zasedli Japonci utrdbo Ičan, toda ne morejo napredovati radi min. Tako je v njihovi posesti tudi Golobji zaliv. Na severu stoji pri Talienčengu. Njihova sprednja straža je skušala prodreti preko črte notranjih utrdb, a bila je vsakokrat odbita. Japonski vohuni v Port Arturu so p skušali prerezati električno žico, ki vodi do min. Isti list poroča iz Liaojanga od 25. t. m., da je 75 kilometrov od Liaojanga pričel boj. Pričakuje se obliči zapad Japoncev.

Razoroženje ruskih ladij v Šangaju.

ŠANGAJ 26. Razoroženje ruskih ladij »Askold« in »Grozovaja« se je izvršilo brez vseh formalnosti. Danes niso ladije več razvile zastave. Poveljniki so izjavili, da ostanejo do zvršetka vojne v pristanišču. — Križarka »Askold« sme ostati v doku do 11. septembra, to je, dokler jo popravijo.

Mužstvo obeh ladij, izvzemši straž, odpuste na častno besedo, da se sme povrniti v Rusijo.

Admiral Skrydlov odpuščen iz službe?

PARIZ 26. List »L' Eclair« zatrjuje, da je poveljnik ruskega brodoge v Tihem Oceanu, admiral Skrydlov, ki se nahaja sedaj v Vladivostoku odpuščen iz službe.

— Sree mi možno bje — je rekla Katarina II. položivša roko na prsa.

— Oj, ti si velike, a vendar majhna gospa? — je vskliknila Daškova, — kaj nameruješ storiti žnjim?

— Ša sama ne vem — je odvrnila carica, stopivša k oknu, da zakrije svojo zmedenost.

— Ša sama ne veš?

— Vem le to, da on ne sme umreti na navaden način.

— Nu, kako pa?

— Si-li videla plamen, kako uničuje s-mega sebe?

— Katarina, ti si grozna!

— Možao, ali moja misel sama po sebi je pesniška.

— A mora-li on umreti na vsaki način?

Carica je prikimala z glavo. — Mirovič ni človek, ki bi bil v stanu zrušiti Orlova in ga zameniti, on je prevelik sanjar. V čemur ugaja meni, v tem je nevaren državi.

— Katarina, tvoja ljubezen ima grozno logiko.

Carica se je sprehajala po sobi spustivša glavo in prekrizavša roki od zadaj.

— Ostane mi le v nadlego; on je stra-

Število ruskih ranjenecov.

ČIFU 26. Neka dne 24. t. m. iz Port Artura odplula džunka poroča, da znaša število ruskih ranjenecov 5000 ter da so zasedli Japonci višine pri Čaganki.

Iz Liaojanga.

LIAOJANG 26. (Reuterjev biro.) Ker so se pojavile na raznih straneh tolpe Čunguzov je potovanje brez vojaškega spremstva nevarno. Vedenje Kitajcev na jugu od Liaojanga se je od časa, ko so se ruske čete umaknile iz Daščava, zelo poslabšalo. Patulje konjenišva zadevajo po noči na male sovražne oddelke. Razpoloženja v Liaojangu je optimistična.

Boj sprednjih straž pri Liaojangu.

BEROLIN 26. »Berliner Tageblatt« so sporočili iz Liaojanga: Danes se je vršil južno od Tsao linzi, 10 kilometrov južno-vzhodno od Liaojanga od 3. do 6. ure zjutraj hud boj med sprednjimi stražami voja Ivanov. Japonci so bili odbiti.

Steselj — generalni adjutant.

PETROGRAD 26. Car Nikolaj je imenoval generala Steslja svojim generalnim adjutantom.

Kuropatkin stopi v ofenzivo.

LONDON 26. V Rmu so zvedeli, da je sedaj na zasbirski železnici radi silnega deževja promet oziran.

General Kuropatkin pričakuje, glason poročil iz Mukdena, le še 120 topov, ki so mu jih poslali iz Rusije, da stopi potem v ofenzivo.

Oskrbovanje ruskih križark.

LAS PALMAS (Kanaški otroki) 26. [Reuterjev biro.] Ribiči poročajo, da so videli tri ruske križarke blizu rta Jubi, kako so si iz nekega parnika nalagale premog.

Japonsko dobrovoljno brodoge.

FRANKOBROD ob MENU 26. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Tokija od 24. t. m.: Pomorsko društvo je sprejelo predloge glede gradnje dobrovoljnega brodoge. Zgraditi se ima 10 ladij po 6000 tonelat. Stroški so proračunjeni na 15 milijonov jenov. Vsaka japonska obitelj bo baje prispevala pol-drugi jen.

Vihar v japonskem morju.

FRANKOBROD na MENU 26. »Frankfurter Zeitung« je prejela iz Tokija sledeče poročilo: V južnem delu japonskega morja je dne 20. t. m. razsajal vihar, ki je v Fusanu (Koreja) porušil 56 hiš ter razbil 147 ladij. Podmorski brzobjav med Čušimo in Fusanom je pretrgan. Tudi v Moji je bilo razbitih več ladij. 67 oseb je bilo rešanih, mnogo se jih pogreša.

sten, naveličam se ga, potem mi pa napravi kako eramoto.

— In postane ti neznosen, je li?

— Možno je tudi to. Kaj hočem torej žnjim? Moram ga odstraniti — a kako? to je sedaj vprašanje. — Lepa gospa je začela misliti povsem trezno o svojem ljubimcu, kakor o kaki državni stvari. — Morda bi prišlo prav njegovo fanatično navdušenje? — Preko obraza jej je naenkrat preletel strog smehljaj. — Spomnila sem se. Kaj meni ti — je nadaljevala šepetaje, ne bi-li mogla porabiti Miroviča, da se z njegovo pomočjo osvobodim Ivana?

Knejinja Daškova je zadržala.

— Ne plaši se, Katinka, umirajoči je malec prestola naj povleče s seboj v grob tudi nadležnega ljubimca.

— Kako to?

— To je moja skrb. Da. Tako mora biti S area mi padeti dve bremen, ki mi moriti dušo. Potem še le bom spala mirno.

— Ti si grozna, Katarina.

— Pametno, samo pametno, mala moja! Nekoliko dni potem našli sta se zopet zvesti prijateljici v caričini delavnici.

— Poslednji čas je že, da izvedeš svojo nakano — je rekla kneginja Daškova ne-

Premog in voda za baltiško eskadro.

CARIGRAD 26. Parnika ruskega parobrodnege društva »Juno« in »Meteor« sta plula danes skozi Bospor. Vozila sta premog in pitno vodo za baltiško eskadro.

Brzobjavne vesti.

Nadvojvoda Rainer.

VELIKOVEC 26. Vrhni poveljnik deželne bramb nadvojvoda Rainer, je došel danes popoldne semkaj inšpicirat čete deželne brambe.

Novi deželni glavar tirolski.

DUNAJ 26. Do danjki deželni glavar tirolski graf Brandis je bil na lastno prošnjo odpuščen iz službe. Na njegovo mesto je bil imenovan deželni glavarjem državni in deželni poslanec dr. Kathrein.

Štrajk v Marsilji.

MARSILJA 26. Pristaniščni delavci, ki so bili dosedaj mirni, so dali včeraj prefektu tridnevni rok, da posreduje v prilog dslavcev, sicer da pričenejo štrajkati vsi delavci. Vozniki tramvaja, paki in natakariji se hočejo baje pridružiti štrajkujočim.

MARSILJA 26. Danes predpoulne je prefekt sprejel odpustanstvo mornarjev in delavcev v dokih, ki so se izjavili pripravnimi pričeti zopet delati, ako se jim dovoli 8 urno delo in dnino 6 frankov. Ako se tekom 18 ur ne ugoti njihovim željam, tedaj se razširi štrajk na vsa francoska pristanišča.

Legar.

TEŠIN 26. Tukaj se je pojavil legar. Bolezen so konstatirali na 81 civilnih in 57 vojskih oseb. Izvzemši nekoliko slučajev je bolezen nenevarnega značaja. Vzroka epidemije je iskati na biže v okuženju vodovoda. Pojavlja se vedno manje slučajev bolnih.

Požar zaloge petroleja.

ANTWERPEN 26. V Hubkezu je eksplodiral rezervoar petroleja. Petrolej se je razlil ter se na neki bližaji vojaški kovačiji vnel. Dosedaj ga je zgorelo 100.000 kubičnih metrov. Petrolej je lastnina neke ruske družbe. Ogenj se je razširil tudi na zalogo neke ameriške družbe. Vagoni s petroljem so v ognju.

ANTWERPEN 26. Dosedaj je zgorelo ameriški družbi Standard Oil Company 160.000 sodov, ruski družbi Eiff' pa 120.000 sodov petroleja.

Rusko-japonska vojna.

Trat 26. avgusta 1904.

Danes bi bilo več vesti iz japonofilskih virov o položaju pred Port Arturjem. Ali

varno. — Ivan mora poginiti. Ti poznaš mož s katero je duhovščina obvladala narod; tvoja preustrojtva jo seveda zmagajo, ali je ne morejo udušiti povsem. Velijo, da si tajka, ki nasprotuje stari veri, staremu pravu in stari običajem ter hočejo postaviti za cara Ivana, po oporeki carice Ane naslednika ruskega prestola.

— No, to je že preveč — je zavpila carica ter udarila z nogo ob pod.

— Žrtvovati boš morala Miroviča, da rešiš sebe.

— A kdo ti pravi, da ljubim Miroviča? — je rekla Katarina II. To je igrača; a vendar zajočem, ko jo pokvarim.

VI.

Ko je Mirovič drugi dan zvečer došel v Gačinski dvorec, našel je carico ležečo na zofi. Dižala se je kakor da spi, ter je stavila roko pod glavo. Prozorna obleka iz rdečkastega perzijskega platna in razpeta temnozelena suknjica, obrobljena s črnim žametom, pokrivala sta jej telo.

Mirovič se je tiho primaknil, klenil, in božal nogo, s katere je padla papuča.

Katarina se je vzdramila. — Grde sanje sem imela — je zašepetala, — sanjala sem da si ti zginol. (Pride še.)

se so tako neasne, nedoločne, da ne dozna-
ješ iz njih absolutno nič drugega, nego to,
da Rusi še branijo trdnjavo in da jo Japonci
še obstreljavajo. Nu, po dejstvu, da se Port
Artur trdno drži in da so vzhle decideranemu
povelju Njeg. Veličanstva Mikada, da do 23.
r. m. mora trdnjava pasti v roke Japoncev,
vse glavne utrdbe še v rokah Rusov — po
tem dejstvu moremo soditi, da se ruska po-
sadka zaveda veličine svoje naloge in da so
vsi navdušeni za devizo: ne vdajmo se!
Junaštvo ruske posadke je označeno v brzo-
javki ruske brzojavne agenture, ki trdi, da
so Japonci izgubili do sedaj pred Port Ar-
turjem 65 000 mož. Tudi če je ta številka
nekoliko pretirana, nam še vedno predstavlja
kakor veroetne one vest, ki trde, da so Ja-
ponci sami že začeli izgubljati vero, da bi
se jim posrečilo zavzeti Port Artur z
naskokom.

S dan je došlo sledajšč rusko uradno
sporočilo o usodi ruskih ladij po pomorski
biki dne 10. t. m. Od ladij, ki so zapustile
Port Artur, se je naslednje jutro vrnilo v
pristanišče 5 oklopjač, 1 križar in 2 torpe-
dovki. »Askold« in »Gromoboj« sta razorožena
v Šangaju.

Preko Londona javljajo, da je deževje
v Mandžuriji zopet jelo ponehovati in da so
Japonci zopet začeli z ofenzivo. Nu, iste vesti
priznavajo, da ta ofenziva ni nič kaj izda-
ta. Naravno je to, ako se Kuroki obotavlja.
»Neue Freie Presse« mu polaga n. pr. na
sree na upravnjaviv način naj pomisli, koli-
kega usodnega pomena bi bila za Japonce
ena velika odločilna bitka. Le če je popo-
noma gotov vseh, naj tvega. Ali te zavesti
zadostne premoči — pravi dunajski list —
nima še japonski vojskovedja. In dostavlja,
da, ako se razmerje moči ne spremeni Ja-
poncem v prilog, Kuroki gotovo ne izrove
bitke z napadom na ruske pozicije. Če mu
ne prid jo ojačenja da bo raje vstrajal v svo-
jih pozicijah. Ali o tem ostaja še vedno dej-
stvo, da se ruska vojska v Mandžuriji z
vsakim dnem moči in da se temu primerno
z vsakim dnem Kuroki manjša nada, da
bi prišel do tiste pričakovane premoči, ki bi
mu dala tiste jamstvo za gotovi vseh, o
katerem govori dunajski list. Naj se že Ku-
ropatkin odloči, da se svojim taborjem ostane
pri Ljaojangu, ali naj se umakne do Mak-
dena: položaj japonske vojske v Mandžuriji
nikakor ni tako nadebuden, kakor se zatrja
od japonskih strani.

Mi ponavljamo, da so bili japonski ra-
žuni zasnovani na supoziciji, da pride v
3—4 mesecih do odločitve — seveda Japon-
cem v prilog — v času torej, v katerem se
ruska vojska ne bo mogla dovolj ojačiti.
Sedaj pa smo že v sedmem mesecu in jese-
je pred duri, ne da bi bili Japonci mogli
doseči niti enega zares odločilnega vseh.
Prav za prav smo še le na začetku prave
vojne. Kakor so prorokovali z ruske strani.
Ali tedaj se jim je Evropa rogala, češ: to-
lažijo se. Danes si pa japonska Evropa
ne roga več tako samovestno. A to je ravno,
kar nam označuje sedanjí položaj v Man-
džuriji.

Ruske lazaretne ladje.

Kakor poroča »Pol. Korr.« iz Petro-
grada, je ruska pomorska oblastnija odredila,
da bodo imele ruske lazaretne ladje po noči
posebna znamenja, da se jih ne bo zamenja-
valo z drugimi ladjami. To znamenje bo ob-
stajalo v tem, da se na mestu, kjer je na-
vadao razvlečena zastava, obesijo tri luči, in
sicer rudeča med dvema belima. O teh no-
vih znamenjih bodo obveščene vse vlade.

Nova zveza med škofoma Nagelom in Flappom.

II.

Roko na praz, presvetli! Pak recite nam,
moremo-li mi odobravati Vašo zvezo in pod-
pirati to Vašo »gratiosum et benignam
hospilitatem« s škofom Flappom? Moremo-li
mi svetovati kakemu dečku ter mu iti na
roko, da pride v ta zavod? Ne in stokrat
ne! A zakaj ta nesrečni »ne«? Zato, ker
bi s tem sami sebi dajali pljuske, »ko nam
zadostajo že one, ki jih dobivamo od —
Vas! V tem zavodu bi se naši mladeniči
izneverjali svojemu narodu! Postali bi, kar
so že mnogi drugi: preganjalci naših pravic,
naših svetin, našega jezika in naroda. Vest
naša nam ne dopušča, da bi svetovali koma-
kaj takega, kajti konvikt v Kopru je dele-
žen podpore tudi od strani zloglasne »Lega
nazionale« in v bogoslovju v Gorici se dele-

neki petorici podpore od tega društva! Vi-
dite, prevrščani, kako ste po zvezi z Flap-
pom dšli v zavezništvo z — »Lega nazio-
nale«, z isto institucijo, ki neprestano grozi
nacionalnemu obstanku in ki seza po narodni
lasti, po dušah naših vernikov! Se-li je možo
čuditi potem, da ni zaupnega razmerja med
Vami in verniki slovenske narodnosti — ki
tvorijo — večino v škofiji? In vidite: to
je na škodo cerkvi, Vam in našemu
stanu!

Ako torej ostajamo pri svojem »ne«,
imamo dovolj razlogov za to. — Experientia
docet.

Dato e non concessio, da izhajajo iz zavoda
v Kopru tudi najboljši svečeniki, se vendar
ne moremo zlagati z našim škofom. V tistem
zavodu v Kopru se tako sovraži naš jezik,
da se ga gojenci iz prince pa nočejo učiti!
Na gimnaziju se ga pa uče še manjše. Itali-
jani nočejo poznati tega »barbarskega« jezika!
— Čudno, da naš škof ne ve tega! Takih
svečnikov, napolajenih irredentističnim, libe-
ralno židovskim duhom, in ki ne poznajo na-
šega jezika, bi ne smeli rabiti nikjer, ali
prav nikjer v naši škofiji. V Trstu, Kopru
in v katerem drugem gnezdu v Istri bi
utegnilo biti, da se taki duhovniki strinjajo
z liberalnožidovsko stranko. Ali z našo nika-
kor, ko jim nedostaje tudi »l'quell«.

Gospod Nagel v zvezi z gospodom Flap-
pom skrbi za take duhovnike, ali za nas in
naš narod ne skrbi. Izmed nas je v milosti
le on, ki je pripravljen služiti kakor po-
korno črtoje v namene: kakor so opisani
gori! Kakor se briga preko Rima, da »uredi«,
oziroma odpravi naš jezik iz cerkva, naj se
tudi pobrga za hrvaški konvikt v Pa-
zinu! Ali kaj pravim? Tu je kontradikcija.
Prevzvišeni je pokazal, da mu je na srečo oaa
fabrika irredentizma v Kopru, ki bo služila,
da na polatinajo, a za drugo ga ne boli
glava.

Sedaj pa vprašujem one slavne kolege,
ki toliko hvalijo biskupa Nagela; imajo-li
oni res prav? Kako morejo govoriti, da
Nagel ni storil Slovanom nobene krivice?
Mari so slepi?! Ako je njim dobro v Trstu
in morda kateremu v okolici, naj ne mislijo
nikar, da je radi tega dobro vsem! Pridite
le malo v Ietro, brajše — pak se prepričate!
V sveto dolžnost je nam, da branimo sveto
vero in da gonimo volka od črede! Ali po-
leg te dolžnosti nas veže še druga: da bra-
nimo svoje pravice, svetinje naroda — na-
rod naš! To pravo dano nam je od Boga
da ljubimo svoj narod, ker ga je ljubil tudi
Odrešenik sam. Sami smo tu v burbi, a dr-
žati se hočemo hrabro po vzgledu slavnih
portsrturskih junakov! Bodimo čestiti du-
hovniki, ali poleg tega tudi boritelji za prava
naroda in — svoja prava!

Sv.čenik v škofiji.

Higijena v slovenski šoli.

Priobčuje dr. Živko Lapajne.

(Dalje.)

Učiteljske plače so jedino le na Štajar-
skem nekoliko boljše. Drug d pa je beda
učiteljskega stanu notorična in tudi od vsih
strani javno priznana. Zahtevati moramo torej
od narodnih činiteljev, ki so odgovorni za to,
da čim prej uredijo učiteljske plače tako, da
se bod temu stanu z vsejtem posvečevali
nadarjeni mladeniči, ki bodo, zadovoljni s
svojim stanom in s celjskim položajem, mogli
vse vpešneje odgojevatí zaupano jim šolsko
mladiu, kakor tudi lastnim otrokom osigurati
boljšo bodočnost. Denar, ki se p rabi v to,
ne bo zavižen, narveč bo nosil tisočere
obresti. Zshteva učiteljstva da pridi učitelj
do prejemkov IX. činovnega razreda, ni ni-
kakor pretirana.

Če pomislimo, da smo geografsko po-
tisajeni med dva kulturna naroda, uvidimo
tako, da podležemo ljubeznjivim sosedom
ako si pravočasno ne prid bmo najmanj
tako silne lastne kulture. To pa je možno
jedino le potom dobrih slovenskih šol! Škar-
bimo torej za nje, ustanovljajmo, razširjmo
in negujmo ljudske šole, učiteljske, gimnazije,
realke, trgovske, mornarke in vojaške šole
z izključno slovenskim učnim jezikom! Potem
nam tudi vseučilišče ne odide. Narod naš
pa postane zaveden, kakor danes niti sanjati
ni možno.

Slovenska šola naj bi bila vzor šole v
vsekem oziru in dolžnost vse slovenske jav-
nosti, izlasti slovenskih voditeljev in sloven-
skega časopisja je, da se pečajo z njo tako
dolgo, dokler ne dosežemo stavljenih si
ciljev.

V tem oziru je iskreno pozdraviti delo,
ki so se ga v zadnjem času lotili slovenski
akademiki, združeni v farijalnih društvih.
Neustrašno se podajajo med narod in ga
navdušujejo v prvi vrsti za slovensko šolo,
za katero je pač skrajni čas, da se ustanovi,
oziroma preustroji tako, da jo bomo mogli s
ponosom nazivati — svojo.

Samo ob sebi je umljivo, da bomo še
do go časa navezani na svojo šolsko družbo,
da si z nje pomočjo ustanovimo slovenskih
šol v krajih, kjer se je ugrjezdil tuje. Blo-
bi želeti, da bi bile ravno te šole prav
vzorna in da bi se z njimi mogli ponašati
nasproti tujcem. Za vse to pa, kakor tudi
za ustanovitev vseh potrebnih šol, treba je,
da se družbini prejemki čim prej izlasto
pomočjo in prepričan sem, da je to možno
doseči ob požrtvovalnosti našega naroda z
agilnim delovanjem po društvih in časopisih
kakor razkritjem novih virov dohodka.
Družba naj prospajajoče zavode skuša čm
preje oddati zastopom, katerim »po zakonu
gre briga za šolstvo. Izlasti moramo zahte-
vati, da se to vrši na Kranjskem, kjer pre-
vladujemo sami.

(Pride še.)

Nemško rogoviljenje radi sloven- skih vsporednic v Šleziji

je najgrše in najpoteleje sleparstvo in zava-
janje nemških mas. Fakt je, katerega ne
moremo oporeči, da so nekateri odlični vodi-
telji Nemcev, ne le vedeli o tej nameri vlade,
ampak, da so oni sami svetovali vladi tako
rešitev tega vprašanja, ki se je moralo rešiti
tako ali tako. In nič se ni čuditi temu, da
so računajoči nemški voditelji sami nasveto-
vali tako rešitev. Prismo! Oligarh čnemu
stališču Nemcev morajo absolutno bolj ug-
jati slovenske vsporednice na nemškem za-
vodu in pod nemškim vodstvom, nego li
samostojna slovenska učiteljska pod slovan-
skim vodstvom. To je vendar jasno kakor
beli dan. In ravno zato je — ako Nemci
vendar tirajo to divjo gonjo — ta gonja
najnesramnejše sleparstvo in zavajanje nem-
ških mas. In nesramna in nedostojna igra,
ako se sedaj imeatni može izgovarjajo. češ,
oni tam je vedel, jaz ne! To je otročje. A
izlasti može, ki višje volitne nal ga v jav-
nosti, naj ne bodo otrci, ampak može s
toliko poguma, da tudi zastopajo to, kar so
storili, ali čemur so pritrčili nejavno.

Če one slovenske vsporednice res pome-
njajo veliko nevarnost za nemštvo Šlezije,
p tem so gospoda zagrešili sleparstvo na
lastnem narodu s tem, da so vladi nasveto-
vali tako reštev! Če pa one vsporednice ne
pomenjajo take nevarnosti, potem je zopet le
sleparstvo na narodu, ako se poslednjemu
govori, da je njga narodna posest v nevar-
nosti, in se ga s tem zavaja v grde demon-
stracije proti njm, ki jim nočejo nič žalega
storiti. Na vsaki način je vsa ta gonja radi
slovenskih vsporednic v Šleziji komedija, ki
vzbua gous, ker je vse na njej le laž in
slep čto, niskrenost in hnavstvo.

O francoskem protektoratu nad katoliki na Jutrovem.

Pariški list »J. urna« je priobčil sledečo
izjavo, ki jo je baje postal neki avstrijski di-
plomat glede francoskega protektorata nad
katoliki na Jutrovem:

Prot-ktorat Francje nad katoliki in sve-
tmi kraji na Jutrovem izhaja iz raznih po-
godb s turško vlado, ki n so bile še odpo-
vedane do danes. To so pogodbe, sklenjene
med francoskim kraljem Franciom I. in tur-
skim sultanom Solimanom iz leta 1528 in
1536 in ki so bile leta 1569 in 1581 na-
novo potrjene. Nadalje temelji francoski pro-
tektorat na neki pogodbi iz l-ta 1673, skle-
njeni pod vlasto Lučevika XIV; potem na
skuph pariškega mira iz l-ta 1856 in herol-
insk ga kongresa, iz leta 1878 ki potrjuje
vso minolost v klavzuli, v kateri se izrečno
potrjuje pravice, ki jih je Francija prid-
bila nad katoliki in njihovimi zavodi na Ju-
trovem. Dokler ta pogodba, ki jo so podpi-
sale vse vevlasti, ostane v moči, dokler te
pravice redao izvršujejo francoski poslaniki
in konzuli, se Avstro ogrska ne le ne bo do-
tikala tega protektorata, ampak ne bo niti
uvaževala eventualnosti kakre krize, o kateri
se sedaj še govori ne more.

Avstro ogrska ni tozadevno storila do
sedaj nikakega koraka in tudi sv. Stolica ne
more v tej stvari ničesar ukreniti, dokler ni
francoska vlada opustila svojih pravic, ki jih
izvršuje na temelju veljavnih pogodb.

Tem izvajanjem je dodal avstrijski di-
plomat — po izvestju »Journals« — še sle-
deče pomisleke: Protektorat nad katoliki na
Jutrovem, v slučaju, da ga Francija opusti,
bi zamogel avstro-ogrski vladar sprejeti le
pod naslovom kakor cesar avstrijski in kralj
ogrski, a pritrčiti bi morali obe državni zbor-
nici. Ogrska bi pa tega nikdar ne privolila.
Avstro-ogrski ima na Jutrovem mnogo šol
in zavodov, ki so kakor juridične osebe pod
varstvom Francije, toda posamične osebe
stoje pod varstvom avstro-ogrskih konzulatov.
Avstro-ogrski podanik, ki bi iskal zaščite na
francoskem konzulatu, bi izgubil svoje pra-
vice. Avstro-ogrski ima celo sama pod svo-
jim varstvom potomee beneških in tudi dru-
gh družin, ki niso njeni državljani. Novih
varovancev noče sicer več vsprejemati, ohr-
nja pa stare, ki spadajo pod konzularno so-
dišče in plačujejo pristojbino za to. To vse
na temelju raznih pogodb, ki omejujejo na
ta način francoski protektorat. Zato noče
Avstro-ogrski družega, nego da se ohrani
»Status quo«.

Drobne politične vesti.

1000. zaplembo je slavil zagrebški
»Obzor« 24. t. m.

Bolgarska in Grška. Iz Sofije
javljajo, da se je med bolgarskim parobrod-
nim društvom v Varni in med grško vlado
sklenil dogovor, da se uvede direktna po-
morska vezja med Varno in Burgasom ter
grškimi pristanišči. Dogovor se predloži grški
zbornici v odobranje, predno stopi v ve-
ljavo.

Novina slovi. Pariški listi priob-
čujejo vest iz Washingtona, da se bo uradni
naslov zastopstev severoameriških Zveznih
držav glasil v bodoče: »Ameriško poslani-
štvo«, »ameriško odposlanstvo«, »ameriški
konzulat« itd.

Ta sklep, da se ne bo v bodoče zastop-
stvo v inozemstvu imenovalo več »odposlan-
stvo« oziroma »poslanništvo severoameriških
zveznih držav«, je radi tega zelo važen, ker
se bočejo s tem Zvezne države uradno pona-
šati napram inozemstvu kakor zastopstvo vse
Amerike.

Angleški odposlanec v Be-
lemgradu. Po umoru srbskega kralja Ale-
ksandra je Angleška odpoklicala svojega od-
poslanca iz Beligrada. Vse druge države
imajo sedaj svoje diplomatske zastopnike pri
srbskem dvoru le Anglija dela v tem oziru
izjemo. Kakor zatrjuje sedaj »Novoje Vremja«
odposlje Anglija zopet svojega odposlanca v
Beligrad. List poroča po zanesljivih informa-
cijah, da je bil srbski minister-ki prednik
Pasič nedavno sprejet od angleškega kralja
v Marijnih varih Elvarda in da je bilo o
tej priliki vprašanje glede imenovanja no-
vega angleškega diplomatskega zastopnika
na srbskem dvoru ugodno rešeno.

Car Nikolaj. Pariški list »Journal«
je izvedel iz Petrograda, da se car Nikolaj
pred mesecem novembrom ne povrne v Pe-
trograd. Ni znano, se poda li za ta čas v Li-
vadije, ozroma na inspekcijsko potovanje.

Štrajk železničarjev v Ita-
liji. V Italiji preti zopet štrajk železni-
čarjev. Pred dvema leti jim je vlada povi-
šala plače za 20 milijonov lir, ker so žugali
z obim štrajkom. Sedaj zahtevajo voditelji
železničarjev novo povišanje plač, kar bi
provzročilo na leto 35 milijonov stroškov.
Odpasanci železničarjev, ki predlože vladi
te zsh-tve, imajo nalog, da pol nobenim
pogojem ne odjenjajo. Ne dovoli li vlada 36
milijonov, prčna takoj obči štrajk. Zli se,
da se ne bo vlada udala ter da bo polvzela
najstrožje korake, da preorč štrajk.

Domače vesti.

Proračun tržške občine za triletnje
1905—1907. Od srede je izložen na javni
up gled triletni proračun občine tržške, to
je, za leta 1905—1906—1907. Z izloženjem
tega proračuna, ozroma pr grama del, ki se
imajo izvršiti v dobi prihodnjih let, so naši
mestni gospodarji čez dolgo zopet enkrat
storili, kar zahteva od njih mestni statut.

Naj posnamemo iz tega programa ona dela,
ki se tčejo k risti naših kolčianov.

Za razšrjenje šole na Katinari je dolo-
ženih 65.000 K; za novo šolsko poslopje na
Opčinah 60.000 K; za novo župnišče na
Proseku 30.000 K; za novo župnišče v
Škodu 30.000 K; za šolo v Gropadi
18.000 K; za razšrjenje šole v Štedaju
16.000 K; za razšrjenje šole v Rojannu
40.000 K; za ljudsko kopališče v Barkovljah

32.000 K; za začetek gradnje ceste na Škor-
kljo 50.000 K; za dovišenje ceste tamkaj
420.000 K; za novo cesto od Rocola do
lova 1.200.000 K; za popravilo ceste Bazo
vica Opčena 10.000 K; za popravilo ceste
Cazovica S. žana 10.000 K; za novo cesto
Barxovlje Boved Prosek 30.000 K; za zboj-
šanje komunikacij po okolici 70.000 K; za
pokritje potoka Boved v Barxovlah 65.000
K; za pralnice sv. v Križu 14.000 K; za pre-
skrbiljenje kolice z vodo, vstevši sv.
Križ 500.000 K.

Kaj naj rečemo o tem programu javnih
del po naši okolici za triletnje 1895—1897?
Priznavamo, da se se go-podje to pot v obli-
leji meri spomni naše okolice, nego je bilo
v navadi do sedaj. Ali radi tega nimamo še
razloga, da bi jim peli slavo. Saj je bliznj
da, da so storili to, kar s tem, kar so stavi-
li v program, bi se le deloma popravile dose-
danje vnebovpijoče in neodpustne zamude.
Samo da vse to ne ostane — kakor se je
do sedaj redno dogajalo — le na papirju, le
v namen, da kaptivirajo vladu, da bo mehkeja,
ko bo odločala o bodočem posojilu in prihod-
njih obsevnih dokladah.

Laskavo priznanje. Zagrebški »Obzor«
priobčuje članek o slavnosti »Zvonac« v
Krževcih in omenja tudi slavnosti sloven-
skih gasilcev v Pistojski. Omenivši, da se
je te slavnosti udeležila tudi deputacija hr-
vatskih gasilcev, piše: »Na kongresu je bilo
sklenjeno, da vaa slovenska gasilna društva
izstopijo iz takojimenavnega »reichsverbanda«
ter se združijo v svojo slovansko skupnost
(Štajarska, Krnjska, Koroška, Istra, Dal-
macija itd.) in da pozovejo za vstop tudi
hrvatska dobrovoljna gasilna društva. Naši
deputacija je ponesla s seboj tudi ugodne
spomin, da bo po možnosti delovala z vso
silo na tem polju. Ob tej priliki treba, da
se javno zahvalimo bratom Slovincem za
njihovo prijateljsko gostoljubnost, ki so nam
jo ves čas izkazovali vsi, izlasti pa podna-
čelnik ljubljanskega gasilnega društva, gospod
Josip Turk. Vseki dan so nam prirejali ka-
kov izlet — sedaj na divno blejsko jezero,
potem v krasni Kamnik, kjer je tamošnje
pevsko društvo »Lira« priredilo koncert
Hrvatov na čast. Ob navzočnosti župana so
se vstale zdravilce, a ko je križevači viši
poveljnik Vusič v daljšem govoru navedel
slovenski vzajemnosti, bilo je oduševljenje
tako veliko, da so ga Slovenci na ramah
nosili po vrtu. Tako Slovenci tudi na svo-
jem gasilnem delovanju ne puščajo iz vida
narodnih interesov!«

**Gaženje pravice in zakona — v in-
teresu države?** To zveni leicer malec pi-
radosno. Ali v naših slovenskih pokrajinah
je političnih uradnikov, ki o vsem, kar de-
lajo, pa bilo pravično ali krivično, govore,
da je v interesu države. Takov mož je tudi
tisti glasoviti c. kr. okrajni glavar v Ce-
levenu, ki čuje na ime Mac Nevin. To vam
je bil najbrezobzirnejši gazitelj ustavnih, dr-
žavlanskih, političnih in narodnih pravic
koroškega prebivalstva slovenske narodnosti.
Germanizator najhujšega kalibra je uprav-
divjal proti vsakemu napredku in razvoju
koroških Slovincem. Mož ima na svoji vesti
nešteto krivic na škodo Slovincem. — Od
tega moža so se te dni poslavljali v Celoveu
nemškutarski županje in učitelji. In to pri-
liko je porabil on, da je pozival navzoče,
naj nadaljujejo v njegovem duhu, ker vse,
kar je on delal, da je delal le — v interesu
države!

Tako zatrlih zveni kakor kletev, ka-
kor zasramovanje pojma »interes države«.
Kaj je vendar država? Nili to le firma, pod
katero se združujejo ljudje v skupnost, da
uživajo v istej jedrski pravi in jednako
varstvo svojih interesov? Nesramna laž je
torej, ako se govori, da je v interesu države,
ako se državljanom, ali odločki državljanov
odreka uživanje jednake pravice in varstvo
interesov, bilo materialnih, bilo etičnih! Ne,
ne, to, kar bi hotel kakov nemško-fanastični
Mac Nevin označiti kakor »interes« države,
to je v resnici negojni cilj, za katerimi
jedinimi mora iti država, ker sicer nima
prava do obstanka!

Slavni c. kr. redarstvenej oblasti. V
bližini kolodvora južne železnice se vedno,
posebno pa ob času, ko prihajajo vlaki,
zbrajo 12—18 letni pobalini. Ko pride kak
vlak in pridejo tuje iz kolodvora v mesto,
jih ti pobalini kar napadejo ponujaje se jim,
da jim odnesejo prtljago. Na enega tujca se
spravijo kar po trije omenjeni pobalini, ter
za nadlegujejo tako dolgo, da se mora udati.
Že to samo ni lepo. Ali kar je pa najgrše

je to, da se mnogokrat pripeti slučaj, da po-
balino, kateremu je tuje izročil svoj kovčeg,
zgaie s kovčgom vrad. Tujec je namreč
izročil pobalino kovčeg ter mu povedal kam
ima iti. Zaupejoč pobalini pritenosti, se
tujec mej potjo ni niti ozrl po nosaču nje-
govega kovčega. A ko je prišel do svojega
cilja, se zamao ozira po pobalnu. Ker ga le
oe zagleda, in ker nosača s kovčgom le ni
od nikoder, se tujec slednjič uveri, da je
pobalin ubral drugo pot ter mu ukradel
kovčeg.

No, taki slučajji so se pripetili že več-
krat, a gori omenjeni pobalini se še vedno
zbirajo v bližini kolodvora južne železnice
ter tam pričakujejo svojih žitov — tujcev.

Slavnej c. kr. redarstvenej oblasti sve-
tuemo, naj skuša priti v okom tej stvari.

Domačim kapitalistom pozor! Na
prodaj je kakor se slši graščina na Bledu
za 240.000 kron. Poleg gradu, dveh vil in
kopališča je lastnina blejska graščina tudi
Blejsko jezero, več gozdnih parcel in tudi
ribji lov v Savi do Bohinjkega jezera.

Istotako je baje na prodaj kopališče v
Kamniku, za katero ponuja neki konsorej
120.000 kr n.

Hrvatska gimnazija v Zadru dobi
letos še 8. razred ter postane tako po-
polna.

Tržaška sv. Jakobška godba. Podpi-
sani odbor naznanja vsem svojim sodelujočim
členom, da so pričele redne vaje. Prosi torej
izvršioče ude, raj se redno udeležujejo vaj,
ki se bodo vršle vsako sredo od 8. do 10.
ure zvečer. Kdor želi pristopiti kakor izvr-
šioči člen, naj se zgasi v društvenih prost-
orih, Sotte Fontane št. 4 pri gostilni
Spazzacamin. Zglasti se je ali v torek, ali
petek od 8. do 10 ure zvečer.

»Dramatično društvo v Trstu« vabi
vse one gospodične in gospod., ki želijo
pristopiti kakor izvrševalni člani in ki imajo
veselje do dramatične umetnosti, da se bla-
govolijo prijaviti čim prej pri g. Jak. Šoka.
»Narodni dom« (ulica Giorgio Galatti št. 18,
II. nadstr.)

Ob enem se naznanja vsem p. n. igral-
kam in igralcem, da se je društvo preselilo s
24. t. m. v »Narodni dom«, ter da se bodo
pričele redne vaje takoj početom sep-
tembra.

Pevsko društvo »Zvonimir« v Rocolu
priredi svojo veselico-obletnico dne 18. sep-
tembra t. l. Na programu bodo: petje,
godba, deklamacija, pier. Natančni vapored
se prijavi pravočasno. Slavna bratska dru-
štva so naprošena, da uvažajo to nazna-
nilo, izlasti zato, ker je to mlado društvo
velikega pomena za naš II. okraj.

Oibor.

Koncert s plesom priredi »Gospodar-
sko društvo pri sv. M. Magl. zgoraj« v
nedeljo dne 28. t. m. v društvenih prost-
orih. Sideloval bo pevski zbor »Bratovščina
sv. Cirila in Metodija« in domača g. dba.
Začetek ob 4. uri popoldne. — Ob 8. uri
zvečer prične ples, ki bo trajal do 3. ure
zjutraj.

»Zavod sv. Nikolaja« se je preselil iz
lastnih prostorov v ulico Farneto št. 18, II.
n. na levo.

Zveza slovenskih pevskih društev
šteje sedaj 20 pevskih društev. Letošnja
redna skupščina odposlancev pevskih dru-
štev se bo vršila 18. septembra v Ljub-
ljani.

Teratnice v aferi bomb. Sodni pristav
dr. Barzal je, kakor preiskovalni sodnik v
procesu radi sfere bomb, izdal dne 22. t. m.
teratnice proti: učitelju občinskih ljudsk h
šol Jakobu Fumis, privatnemu uradniku
Bruno Ferluga, odvetniškemu pisarju
Alojziju Petronio, trgovskemu agentu
Gastonu Menicanti, vsi šurje doma iz
Trsta ter proti: trgovskemu potovalcu Ro-
meo Battistig, privatnemu učitelju An-
gelu Cappadoro in proti II. kapetanu
parnika »Daniele Manin« Sabino Lesco-
vich; poslednji trije so doma iz Vidma v
Italiji.

Prepovedan ptičji lov. Nedavno temu
smo poročali, da je okrajno glavarstvo pora-
ško prepovedalo ptičji lov, sedaj je izdalo
enako prepoved tudi okrajno glavarstvo v
Puli.

Vipavsko grozdje se prodaja v Ljub-
ljani kilogram po 56 in 64 stotnik.

Snega je padl v ponedeljek po noči
po kamniških planinah več centimetrov vi-
soko.

Samomor. 58-letni kmetovalec Martin
Stergar, se je že prednednjim obesil ob neko

drvo v gozdu nad staro opensko cesto.
Našli so ga pa še le večeraj popoldne ob 4.
uri in pol. Poklicali so na lice mesta zdrav-
nika se zdravniške postaje, ki je konstatoval
smrt, nastopivšo po zadušenju, a potem so
samomoričevu truplo prenesli v mrtvašnico
pri sv. Justu.

Radi vrčka piva — zaboden. Dne 21.
t. m. po noči je v Bohinjski Beli neki ita-
lijanski delavec dvakrat z nožem zabodel
kažarja Lenarda B. guša, katerega so pre-
peljali v ljubljansko bolnišnico. Beguš je v
pijanosti izpil Italijanu vrček piva.

Pohotni morilec — aretovan. V
sredo so našli blizo Črnuč ob Savi truplo
ženske, katero je nekdo posilil in na to za-
daval.

V umorjeni so spoznali 60 letno vdovo
kajžarico, Ušulo Ulčar iz Črnuč. K kor se
je dokazalo, je bila Ulčar dne 22. t. m. na
padenu blizo železnice, ko je rezala verbovje.
Orožniki so pričeli takoj zasledovati mori-
ca. Sum je letel na nekoga čunjerja Antona
Kolenca, doma iz Litje ki se je onega dne
potkal okolo Črnuč. V četrtek popoldne
je neki redar aretoval Kolenca v Ljubljani
ter ga odpeljal k načelniku mestne policije
dr. Zaribu, kjer je Kolenec deloma pripo-
znal svoje zločinstvo, na kar je bil izročen
d. ž. nemu sodišču.

Trgovina.

Borzna poročila dne 26. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.05, angleške lire K —
do —, London tržatek termin K 239.55 240.—
Francija K 91.90—95.05, Italija K 94.85 — 95.05
italijanski bankovci K —, Nemčija K
117.15—117.35, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 99.20 — 99.50, ogrska
krona renta K 97.— 97.25, italijanska renta K
102³/₄, 103¹/₄, kreditne akcije K 610.— 612.—
državne železnice K 631.— 633.— Lombard K
90.— 91.50, Lloydove akcije K 682.— 688.—
Srečke: Tisa K 323.— 327.—, kredit K 460.—
do 472.—, Bodenredit 1890 K 304.— 314.—, B-
denredit 1899 K 296.— 303.—, Turške K 127.50
do 129.50 Šrbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.25
" " v srebru	100.20	100.20
Avstrijska renta v zlatu	119.10	119.10
" " v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	90.90	90.95
Ogrska renta v zlatu 4%	118.85	118.90
" " v kronah 4%	97.10	97.10
" " renta 3 ¹ / ₂ %	88.75	88.75
Akcije nacionalne banke	1610 —	1612 —
Kreditne akcije	638.50	640.75
London, 10 Lstr.	239.60	239.62
100 državnih mark	117.15	117.15
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.04	19.05
10 ital. lir	94.90	94.90
Cesarski cekini	11.32	11.35

Parizka in londonska borza

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.15
5%, italijanska renta 103.90, španski exterieur 87.12
akcije otomanske banke 567.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne želez-
nice — Lombardi 95.50 unificirana turška renta 87.30
menjnice na London 252.60, avstrijska zlata re-
102.70 ogrska 4%, zlata renta 100.85 Ländlerba-
4.62 turške srečke 23.50, parizka bank 117.9,
italijanske meridionalne akcije 725 —, akcije Bo
Tinto 13.68. Trdnja.

London. (Sklep.) Konsolidirana doh. 84³/₄
Lombardi 3¹/₂ srebro 26¹/₂, španska renta 86³/₄, ni-
lijanska renta 101¹/₂, tržni diskont, 2¹/₂% menjice n
Dunaju — dohodki banke — izplačila banka
— Trdnja.

Tržna poročila 26. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.69 do
10.70; za april 10.39 do 10.90 Rž za oktober 8.22
do 8.24; za april 8.51 do 8.53 Oves za okt 7.21
do 7.22; za april 7.47 do 7.49 Koroza za avgust-
— do —, za sept. 7.41 do 7.45.

Pšenica ponudbe srednji; povpr. sevan e slabot-
no, mrtvo. — Prodaja 14.000 meterskih stot., za
5 stotnik znižanja. Druga žita mrtveje. Vreme:
hlad o.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good av-
rage za tek. mesec po 50 kg 44.75 frk, za dec
45.50.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos go-
average za september 35¹/₂ za de. 37 —, za marec
37³/₄, za maj 38¹/₂ vzdržalo. — Kava Rio gava-
laga 35—36, navadna reinta 37—39 navadn. do-
40—42

Hamburg. (Sklep.) Sladkor z avgust 21.25,
za sept. 21.30, za oktober 21.80, za dec. 21.70, za
marec. 21.90 za maj 22.10. Stalno. — Vreme:
lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpille, prompta
K 66.50 do 68.00, za september K — do —
marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Meliapile
prompta K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —
marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10³/₄ Sh.
Java 113 Sh.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodočo
dobavo, vzdržano, 5 st. zvišanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, za
sept. 15.50 za september-december 16.—, za nov.
februar 16.40 (mirno). — Pšenica za tekoči me-
sec 22.35 za sept. 22.60, za september-december
22.95 a no ember-febr. 23.55 (trdnj). Moka za te-
koči mesec 30.— za sept. 30.30, za sept.-december
30.65, za november februar 31.20 (trdnj) Rapičono
olje za tekoči mesec 18.75, za septem 18.75,
za sept. december 19.— za januar-april 50.—
(mirno) Širit za tekoči mesec 43.25, za sept. 43.75
za sept.-december 46.25 za januar-april 34.75
(trdnj) Sladkor surov 88° uao nov 25³/₄ — 25¹/₂—
(mirno), be. za tekoči mesec 29¹/₄, za sept. 29³/₄,
za okt.-jan. 30¹/₄, za januar-april 31¹/₄ (trdnj) ra-
finirani 61¹/₂—62 Vreme: dež.

Dvorana za sodne dražbe v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure samo ob delavnikih od 8. do 12. predp.
in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se višjo daues, dne 27. avgusta t. l.
in naslednje dni:

Predmeti, si se bodo prodajali na drobno
ali pa v posameznih kosih so: barvan saten,
batist, pralal, fuštanj, pišči za gospe, sukno
za moške obleke, volneno blago, za ženske
obleke, m. derci, preproge, srajce za moške in
ženske, sp. duje hlače, pugnjalja za postelje
itd. itd.

== Pisarna ==
Dr. Gregorina in Dr. Slavika
se preseli 24. t. m.
v
„Narodni dom“
uhod
ulica Giorgio Galatti št. 18,
II. nadstr.

== Pisarna pohistva ==
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje)
Cene, da se ni bati nihake konhrove-
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ostrovani cenik brezplačno in fr.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci
od porcelana in biserov vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisli.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Čevljarnica

SILVIO MONICO

se je preselila iz ul. Riborgo št. 10.

v ulico Malcanton 8.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.
Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, II.
Tele n 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2 % na manjše po 6%, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Ustanovljeno leta 187

Priznано najboljša

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobijo brezplačno.

IVAN SCHINDLER Dunaj III/1
pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, mlino za sadje in grozdje, stiskalnice za olje in grozdje, škropilnice za trte, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitlje, trijerje, čističnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo, stroje za ribanje repe, mlino za golanje, kotle za kuhanje kladje, se salke za vodnjake in gnojnice, železne cevovode itd. itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah

ravno tako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, kopoljene in gumijevе cevi, stroje za sladkor, priprave za izdelovanje soda vode in peničih pe vin, mlino za oisavo, kavo itd., stroje za celanje klobas, tehnične za živino, tehnične za drog, sieberske tehnične, decimalne tehnične, delezno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, sedlarje, plekarje, svinčene cevi itd. itd.

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agenti se iščejo.

Piše se naj naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III. Erdbergstrass

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - **ANTON SANZIN** - Barriera vecchia 11.

Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zajamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zastestnikov in kravat.

Modrci in drobnarije ter izdelki za delavce.

Vse po jako ugodnih cenah.

Najprimernejše letovišče za tržačane je grad

"MOCCO" pri Borštu.

Krasna lega, obširen park s senčnatimi sprehajališči, brez prahu, mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično pokrajino v ozadju in na zelene griče in doline, ki se v ospredju razprostirajo do morja.

Lepe zračne sobe z dobro hrano za letovišnike.

Nizke cene.

Za izletnike dobro urejena restavracija: Izboren teran, mrzlo pivo, okusne jedi.

Svojim rojakom se posebno priporoča

udana Eleonora Ferluga lastnica.

Utemeljeno 1899. Prvi zagrebački Pod državnim nadzorom.

VOJAŠKO-PRIPRAVNI ZAVOD

Škola i internat: Berislavićeva ulica 12, I. kat.

Ovaj prokušani zavod za naobrazbu jednogodišnjih dobrovoljaca-aspirantah otvara 1. rujna t. g. 6-mjesečni

zimski glavni tečaj.

Tom institucijom, koja je za mladež od osobite vrednosti, mogu mladići, koji ma s kog razloga svoje nauke dovršili nisu, bez obzira na predznanje i zanimanje ne samo steći pravo jednogodišnjih dobrovoljaca, nego si i u gradjanskom staležu osigurati društveni položaj, kao što i polučiti častnički čin.

Dosadnji sjajni uspjesi savjstne obuke pružaju svakomu najsigurnije jamstvo te ravnateljstvu nije od potrebe daljnje naglašavanje, kako temeljito nastoji naobraziti povjerene mu djake.

U internatu zavoda podpuna obskrba za vojničko strogo uredjenje i zapt.

Poblize upute, kao što i program sa imenikom učenika, koji su izpit položili, daje na zahtjev besplatno

Ravnateljstvo zavoda u Zagrebu,
Berislavićeva ulica br. 12, I. kat.

Upis danomice. Doba: 16—20 godina.

Prve in jedi e želodčne kapljice
sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 80 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročnice in pošiljkatve pa jedino le v

Lekarna Cristofoletti v Gorici.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25. po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vskovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Najstarejša slovenska zaloga in tovarna pohištva Andreja Jug v Trstu, ulica S. Lucia 18. (zadej tribunala) priporoča vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno potiranega pohištva.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

"Alla Città di Trieste"

tvrdko

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču "GOLDONI"

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Autorizovana krojačnica.

Odda se a 1. septembrom stanovanje z dvema sobama in kuhinjo v R. juna hš. 257 (pri dvanaestih murvah). Natančneje se izve v upravišču »Elinosti«.

Dramatično društvo v Trstu

sprejme sufleso oziroma suflerja; plača po dogovoru. Ustmene ali pismene ponudbe sprejme: **Jak. Štaka**, »Narodni dom« (ul. Giorgio Galatti 18, II.

Dve harmoniki ena na 3 druga na 2 vrsti kranjskega (Čermelakova) sistema prodajo se po nizki ceni ulica Bosschetto 36, II. n. desno.

Učenke

dobé pri odlični družini v Gorici stanovanje in hrano po primerni ceni. Ponudbe pod »Odlična družina« Gorica (Poste restante.)

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

vabi cenj. lotrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Porečanja od gl. 2.50.

Opomba: Ateljé nima nikakega po ovalnega pooblaščenca za sprejemanje naročb.

GORISKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., II. nadst.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se oibijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na manjše po 6% in na uknjižbo po 5 1/2 %.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in prazn kov.

Stanje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000

Poštno-hran. račun št. 837.315.

V kratkem se otvori

prodajalnica manufakturnega blaga **Ambrosich & Modricky**

TRST — ulica Belvedere št. 32 — TRST

Bogat izbor vsakovrstnega sukna za gospe, platenine, kotenine, maje, žepne rute v vseh barvah, fuštanj, nogavice pletene za moške, ženske in otroke. Pletenine. Pregrinjala, pogrinjala, preproge. Rute vseh vrst in barv za na glavo, šjali iz volne in bombaža. Gefir, perkal in batist, perilo za moške in otroke. Drobnarije.

Konkurenčne cene.

Ulica Belvedere št. 32.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebzanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izdane vrednostne papirje in vnučuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavolje.

Eskompt in inkasno menio.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borrs na narodila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.